

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիր

Թիրախային ուղղություններով բյուջեի մոնիթորինգ և վերլուծություն իրականացնելու նպատակով ենթադրամաշնորհային հայտերի ներկայացման հրավեր ՔՀԿ-ների (ԶԼՄ-ների) համար

1. «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի մասին

«Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ-ը՝ ղեկավար կազմակերպությունը, իր գործընկերներ՝ «Տնտեսական զարգացման և հետազոտությունների կենտրոն» ՀԿ-ի և «Ագորա Մենթրլ Յուրոփ» չեխական ՀԿ-ի հետ համատեղ իրականացնում է «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր):

Ծրագիրը մեկնարկել է 2022 թվականի դեկտեմբերի 8-ին և ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից: Ծրագրի տևողությունը 48 ամիս է: Ծրագրի **հիմնական նպատակն է** քաղաքացիական հասարակության մասնակցությամբ խթանել Հայաստանում ներառական և թափանցիկ բյուջետային գործընթացին: **Ծրագրի առանձնահատուկ նպատակն է՝** նպաստել պետական բյուջետային գործընթացներին քաղաքացիական հասարակության մասնակցության ուժեղացմանը:

2. Ծրագրի ենթադրամաշնորհային բաղադրիչի մասին

Ծրագրի շրջանակներում իրականացված ելակետային հետազոտության¹ արդյունքները փաստում են այն մասին, որ բյուջեի մոնիթորինգային գործընթացում հարցված ՔՀԿ-ների ընդամենը 20%-ն է վերահսկել բյուջեի կատարողականը, մինչդեռ 80%-ը բյուջեի մոնիթորինգ երբևէ չի իրականացրել: Միևնույն ժամանակ իրականացված մոնիթորինգները հիմնականում եղել են ՏԻՄ մակարդակում: Բյուջետային գործընթացում հայաստանյան ՔՀԿ-ների կողմից մոնիթորինգի իրականացման ցածր մակարդակը շեշտվել է նաև ճյուղային նախարարությունների ներկայացուցիչների կողմից: Մասնակցության ցածր մակարդակը արձանագրվել է նաև Բաց բյուջեների հետազոտության շրջանակներում: Մասնավորապես, ըստ Հայաստանի և այլ երկրների մասնակցության գնահատականի համեմատականի՝ Հայաստանը

¹ <https://budgets.am/1162.html>

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից

2021 թվականին ստացել է 6 միավոր², իսկ 2023 թվականին՝ 11³: Իհարկե, վերջին տարում ստացած միավորը թեև կրկնապատկվել է, սակայն բյուջետային գործընթացի մասնակցության մակարդակը շարունակում է ցածր մնալ Հայաստանում՝ ի տարբերություն այլ երկրների (օրինակ՝ Վրաստանը 2021 և 2023 թթ. ստացել է 44 միավոր):

Ծրագրի շրջանակներում իրականացված ելակետային հետազոտության արդյունքներով նաև պարզ է դարձել, որ բյուջեի ոլորտում հիմնական հմտությունները, որոնք ՔՀԿ-ները ձգտում են բարելավել, դրանք բյուջեի վերլուծությունն է (83.8%) և բյուջեի տեղեկատվության հասանելիությունն ու օգտագործումը (82.5%), որին հաջորդում են մոնիթորինգը (73.8%) և շահերի պաշտպանությունը (71.3%): Հետազոտության շրջանակներում իրականացված ֆոկուս խմբային քննարկումների ընթացքում մասնակիցների կողմից հնչեցրած առաջարկությունները վերաբերում էին վերլուծական հմտությունների, ինչպես նաև մոնիթորինգի և ջատագովության հմտությունների զարգացման անհրաժեշտությանը: Ինչ վերաբերում է պարզեցված բյուջեներին, ապա հարցման մասնակցած ՔՀԿ-ների ճնշող մեծամասնությունը (ավելի քան 90%) երբևէ չի մշակել պարզեցված բյուջե:

Հիմնվելով վերը նշված հետազոտության արդյունքում բացահայտված կարիքների վրա, նախորդող չորս ամիսների ընթացքում ՔՀԿ-ների և ՉԼՄ-ների համար կազմակերպվել է բյուջետային ուսումնական ծրագիր (այսուհետ՝ Դասընթաց), որի հիմնական նպատակը հետազոտությամբ բացահայտված կարիքների հասցեագրումն էր: Կարիքների հասցեագրման նպատակով, ուսումնական թեմաները պատրաստել են Ծրագրի փորձագետները՝ դրանք մշակելով հնարավորինս հանրամատչելի, բովանդակային և հեշտ ընկալելի: Այս թեմաների վերաբերյալ մասնակիցները հնարավորություն են ստացել նաև առանձին հանդիպումներ ունենալ փորձագետների հետ, և ստանալ խորհրդատվություն և հավելյալ տեղեկությունների վերապատրաստման նյութերի և թեմաների վերաբերյալ:

Ի թիվս այլնի, ՔՀԿ-ները և ՉԼՄ-ները վերապատրաստվել են բյուջետային գործընթացում բյուջեի վերլուծության և մոնիթորինգի իրականացման վերաբերյալ տեսական և պրակտիկ թեմաներով, սովորել են պարզեցված բյուջեներ մշակելու առանձնահատկությունները, քաղաքացու բյուջեի կոնցեպտը: Չուգահեռաբար, վերապատրաստվել են նաև երիտասարդ մասնագետներ, որոնք առաջիկայում աշխատանքի են անցնելու սույն կանչով հայտարարված ենթադրամաշնորհը հաղթած ՔՀԿ-ներում և ՉԼՄ-ներում⁴ և օգնելու են ՔՀԿ-ներին/ՉԼՄ-ներին իրականացնել բյուջեի վերլուծություն և մոնիթորինգ, մշակել թիրախային ոլորտի պարզեցված բյուջեներ: Երիտասարդ մասնագետների մեկ տարվա աշխատավարձը տրամադրելու է Ծրագիրը՝ ՔՀԿ-ներին/ՉԼՄ-ներին համապատասխան ենթադրամաշնորհի տրամադրելու միջոցով: Կարևոր է իմանալ, որ բյուջեի մոնիթորինգի և վերլուծության ենթադրամաշնորհին դիմող ՔՀԿ-ը/ՉԼՄ-ը կարող է միաժամանակ դիմել նաև բյուջետային ոլորտի երիտասարդ մասնագետին աշխատանքային հիմունքներով ՔՀԿ-ում/ՉԼՄ-ում ներգրավելու նպատակով հայտարարված ենթադրամաշնորհին⁵:

² <https://internationalbudget.org/open-budget-survey/country-results/2021/armenia>

³ <https://internationalbudget.org/sites/default/files/country-surveys-pdfs/2023/open-budget-survey-armenia-2023-en.pdf>

⁴ Սույն հայտարարության շրջանակներում նշված «ՔՀԿ-ներ» և «ՉԼՄ-ներ» հասկացությունների իմաստը ներկայացված է 5-րդ բաժնում, որը վերաբերում է Դիմորդներին/հայտատուներին:

⁵ <https://budgets.am/2382.html>

3. Ենթադրամաշնորհային ծրագրի նպատակը և նախընտրելի (թույլատրելի) գործողությունները

Ծրագրի այս փուլում հայտարարվում է Դասընթացը հաջողությամբ անցած ՔՀԿ-ներին և ԶԼՄ-ներին տրամադրվող առաջին ենթադրամաշնորհների մեկնարկը՝ բյուջեների մոնիթորինգ և վերլուծություն իրականացնելու, ինչպես նաև թիրախային ոլորտների պարզեցված բյուջեներ մշակելու նպատակով:

3.1. Ընդհանուր նպատակ.

Ծրագրի թիրախ ոլորտներում բյուջեների վերլուծություն և մոնիթորինգի իրականացում, ներառյալ՝ թիրախային ոլորտների պարզեցված բյուջեների մշակում:

Ընդհանուր նպատակներից է նաև թիրախային ոլորտների բյուջեի վերլուծությունը, մոնիթորինգը և բարելավումը, և այդ գործընթացներում հանրային մասնակցության ապահովումը և հանրային ազդեցության մեծացումը:

3.2. Թիրախային ոլորտները և ոլորտային ուղղությունները

(1) Արդարադատություն, (2) կրթություն, (3) սոցիալական աջակցություն և (4) գյուղատնտեսություն:

Թիրախային ոլորտների ուղղությունները.

(1) Արդարադատություն

- a. Դատական և իրավական, ներառյալ՝ սնանկության, փաստաբանության, հաշտարարության, նոտարական գործունեության, քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց պետական գրանցման և հաշվառման, անձնական տվյալների պաշտպանության, իրավական փորձաքննության, միջազգային իրավական փոխօգնության համակարգեր,
- b. Մարդու իրավունքներ,
- c. Հակակոռուպցիոն,
- d. Ոստիկանություն և իրավապահ մարմիններ,
- e. Քրեակատարողական և պրոբացիայի համակարգ,
- f. Հարկադիր կատարման ծառայություն:

(2) Կրթություն

- a. Հանրակրթություն, ներառյալ՝ նախադպրոցական, տարրական, հիմնական, միջնակարգ,
- b. Մասնագիտական, ներառյալ՝ նախնական մասնագիտական (արհեստագործական), միջին մասնագիտական, բարձրագույն մասնագիտական, հետբուհական մասնագիտական:

(3) Սոցիալական աջակցություն

- a. Ինտեգրված սոցիալական ծառայություններ,
- b. Պետական կենսաթոշակային ապահովություն,
- c. Սոցիալական աջակցություն,
- d. Ժողովրդագրություն
- e. Ընտանիքի, կանանց և երեխաների սոցիալական պաշտպանություն,
- f. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց և տարեցների սոցիալական պաշտպանություն,
- g. Ապաստան ստացած փախստականների, տեղահանվածների, երկարաժամկետ միգրանտների և հարկադիր վերադարձող ՀՀ քաղաքացիների ինտեգրում կամ վերաինտեգրում:

(4) Գյուղատնտեսություն

- a. Բուսաբուծություն,
- b. Բուսասանիտարիա,
- c. Անասնաբուծության,
- d. Անասնաբուժություն,
- e. Գյուղատնտեսական մթերքի վերամշակում,
- f. Պարենային անվտանգություն,
- g. Սննդամթերքի անվտանգություն:

3.3. Ծրագրի շրջանակներում կարող են իրականացվել հետևյալ գործողությունները.

1. Ոլորտային բյուջեների կամ բյուջետային ծրագրերի վերլուծություն,
2. Բյուջետային ծրագրերի կատարման վերլուծություն և կամ գնահատում, ներառյալ՝ կատարողականի ցուցանիշների համակողմանի վերլուծություն
3. Ոլորտային կամ դրանց առանձին ուղղությունների բյուջետային ծրագրերի/միջոցառումների մշտադիտարկում, այդ թվում՝ 2025 թվականի երկու ոլորտային պարզեցված բյուջեների մշակում:
4. Ոլորտային ծախսերի կամ բյուջետային ծրագրերի իրականացման գնահատումներ, ներառյալ՝ համապատասխանության, արդյունավետության, ազդեցության և այլ գնահատումներ:
5. Վերլուծությունների և մոնիթորինգի արդյունքների հիման վրա հաշվետվությունների պատրաստում, այդ թվում՝ բյուջեների կատարման վերաբերյալ զեկույցների պատրաստում: Հաշվետվությունները և/կամ զեկույցները պետք է ներառեն բարելավման առաջարկներ: Վեր հանված հիմնախնդիրները և առաջարկները պետք հետազայում շահերի պաշտպանության քարոզարշավների իրականացման հիմք հանդիսանան: Այդ նպատակով 2025 թվականին նախատեսվում են առանձին ենթադրամաշնորհային ծրագրերի իրականացում:
6. Հաշվետվությունների և/կամ զեկույցների ներկայացում և քննարկում իրավասու պետական մարմինների, և անհրաժեշտության դեպքում՝ մասնագիտացված ՔՀԿ-ների հետ:

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից

7. Հանրային իրազեկման և քննարկումների կազմակերպում, ներկայացնելով մշտադիտարկման արդյունքները, մասնակիցների կարծիքները և առաջարկությունների հավաքագրում, դրանց արտացոլում հաշվետվությունների և/կամ զեկուլցների շրջանակներում:
8. Դրամաշնորհային ծրագրերից մեկը կարող է ուղղված լինել «Բաց Կառավարման Գործընկերություն» նախաձեռնության շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության 2022-2024 թվականների գործողությունների ծրագրի 4-րդ՝ «Բյուջետային գործընթացում մասնակցային մեխանիզմների լրամշակում և ներդրում» հանձնառության կատարմանը օժանդակության տրամադրմանը:

4. Դիմողները/հայտատուները

Ենթադրամաշնորհային ծրագրին կարող են դիմել ՔՀԿ-ները, ՁԼՄ-ները ստորև նշված պայմաններով:

Ենթադրամաշնորհային ծրագրի մրցույթին կարող են դիմել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով այն ՔՀԿ-ները և (ՁԼՄ-ները), որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին.

4.1. ՔՀԿ-ների դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրանցվել են ՀՀ արդարադատության նախարարության աշխատակազմի՝ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունում (այսուհետ՝ պետական գրանցում)՝ որպես ոչ առևտրային և ոչ պետական/տեղական (համայնքային) կազմակերպություն:

Ծանոթություն 1. ՔՀԿ-ների առանձնացված ստորաբաժանումները չեն կարող առանձին դիմել ենթադրամաշնորհային ծրագրին:

4.2. ՁԼՄ-ների դեպքում՝ ստացել են պետական գրանցում՝ որպես ոչ առևտրային կամ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն, կամ՝ չունեն պետական գրանցում, սակայն ստեղծվել և գործարկվում են պետական գրանցում ունեցող ոչ առևտրային կամ ոչ պետական/տեղական (համայնքային) կազմակերպության կողմից:

Ծանոթություն 2. Ենթադրամաշնորհային ծրագրերի ֆինանսավորում ստանալու հավակնություն չեն կարող ունենալ այն ՔՀԿ-ները և ՁԼՄ-ները, որոնք ստեղծվել են պետական, տեղական (համայնքային) կամ առևտրային կազմակերպությունների (մարմինների) կողմից:

4.3. Ավարտել են «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի շրջանակներում ՔՀԿ-ների և ՁԼՄ-ների հմտությունների զարգացմանն ուղղված ուսումնական ծրագիրը⁶՝ հայտարարությամբ նշված բոլոր պայմաններին համապատասխան և ստացել են «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի կողմից ուսումնական ծրագիրը ավարտելու հավաստագիրը:

⁶ <https://budgets.am/1596.html>

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից

4.4. Հաղթող ճանաչվելու դեպքում ՔՀԿ-ները և ՁԼՄ-ները համաձայնվում են մասնակցել մեկօրյա պարտադիր ուսուցման՝ «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի ներկայացուցիչների հետ՝ ենթադրամաշնորհների իրականացման ընթացքի վերաբերյալ փորձագիտական, այդ թվում՝ ֆինանսական խորհրդատվություն ստանալու նպատակով: Կոնսորցիումով դիմելու դեպքում, պարտադիր ուսուցմանը պետք է մասնակցեն կոնսորցիումի յուրաքանչյուր անդամ ՔՀԿ-ը/ՁԼՄ-ը:

Ծանոթություն 3. Նշված դասընթացին և քննարկմանը մասնակցելուց հրաժարված ՔՀԿ-ների և ՔՀԿ-ների կոնսորցիումների հետ ենթադրամաշնորհային համաձայնագիր չի կնքվի:

4.5. Անմիջական պատասխանատվություն են կրում իրենց ենթադրամաշնորհային ծրագրի նախապատրաստման և ամբողջական իրականացման համար:

4.6. Դրամաշնորհային ծրագիր իրականացնելու դեպքում ՔՀԿ-ները և ՁԼՄ-ները կարող են դիմել ՔՀԿ-ներից և/կամ ՁԼՄ-ներից բաղկացած կոնսորցիումի միջոցով, որը կդիտվի որպես առավելություն: Համատեղ ներկայացվելիք ենթադրամաշնորհային ծրագրի հայտի դեպքում պետք է սահմանվի համագործակցող կողմերի հարաբերությունները, դրանց միջև պարտականությունների և լիազորությունների բաժանումը, ինչպես նաև կցվեն պարտավորագիր-նամակներ բոլոր համագործակցող կողմերից: Կոնսորցիումի դեպքում առնվազն հիմնական հայտատուն պետք է ավարտած լինի ուսումնական ծրագիրը:

4.7. ՁԼՄ-ների կողմից ներկայացրած ենթադրամաշնորհային ծրագրի դեպքում՝ ծրագրի հիմնական հայտատու պետք է լինի ՁԼՄ կամ կոնսորցիումի անդամներից առնվազն մեկը պետք է լինի ՁԼՄ: Սույն հայտարարության իմաստով ՁԼՄ-ին վերաբերող պահանջները ներկայացված են 4.2 կետում:

Առավելություն է տրվելու այն դիմորդներին, որոնք կդիմեն ՔՀԿ-ներից բաղկացած կոնսորցիումով, որոնց կազմում կլինեն ՁԼՄ-ներ, կամ կդիմեն առանձին ՔՀԿ-ներ, որոնք ծրագրում կներգրավեն լրագրող:

Մեկ ՔՀԿ-ն՝ որպես հիմնական հայտատու և գործընկեր կազմակերպություն, կարող է ընդգրկված լինել միայն մեկ կոնսորցիումում:

5. Բյուջեն և թույլատրելի ծախսերը

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից

Ծրագրի շրջանակներում ՔՀԿ-ներին տրամադրվելու է մինչև 6 ենթադրամաշնորհ՝ մինչև 2,400,000 (երկու միլիոն չորս հարյուր հազար) ՀՀ դրամի չափով⁷: 6 ենթադրամաշնորհներից 4-ը տրամադրվելու է բյուջեի մոնիթորինգ և վերլուծություն իրականացնելու, և 2-ը՝ պարզեցված բյուջեներ մշակելու նպատակով: Ֆինանսավորվելու են միայն այն գործողությունները, որոնք նշված են սույն հայտարարության 3.3 կետում:

Ենթադրամաշնորհի տրամադրման պաշտոնական ժամկետից առաջ կատարվելիք, ինչպես նաև ենթադրամաշնորհի հետ առնչություն չունեցող ծախսերը չեն ընդունվի: Ի լրումն հիշյալի, հետևյալ գործողությունները համարվում են անընդունելի՝

- գործողություններ, որոնք վերաբերում են միայն կամ հիմնականում անհատական հովանավորությանը՝ սեմինարներին, կոնֆերանսներին և համաժողովներին մասնակցելու համար,
- գործողություններ, որոնք վերաբերում են միայն կամ հիմնականում անհատական կրթաթոշակներին՝ ուսումնառության կամ վերապատրաստման դասընթացների համար,
- գործողություններ, որոնք խտրականություն են ցուցաբերում անհատների կամ մարդկանց խմբերի նկատմամբ՝ հիմնվելով նրանց սեռի, սեռական կողմնորոշման, կրոնական համոզմունքների կամ դրանց բացակայության, կամ էթնիկ ծագման վրա,
- գործողություններ, որոնք աջակցում են քաղաքական կուսակցություններին:

Հետևյալ ծախսերը համարվում են անընդունելի՝

- պարտքեր և պարտքի սպասարկման վճարներ (տոկոսներ),
- կորուստների կամ հնարավոր ապագա պարտավորությունների համար պահուստներ,
- ծախսեր, որոնք հայտարարվել են շահառուի (շահառուների) կողմից և ֆինանսավորվել են մեկ այլ գործողությամբ կամ աշխատանքային ծրագրով, որը ստանում է Եվրոպական Միության դրամաշնորհ (ներառյալ EDF-ի միջոցով),
- հողի կամ շենքերի գնումներ,
- արժույթի փոխանակման կորուստներ,
- վարկ երրորդ անձանց,
- ազգային կառավարման մարմինների անձնակազմի աշխատավարձի ծախսեր:

Ենթադրամաշնորհի ստացողի կողմից բյուջեի ծախսային հոդվածների գումարներում կատարվող փոփոխությունների հանրագումարը չպետք է գերազանցի ընդհանուր բյուջեի տասը տոկոսը (10%), որի մասին նախապես գրավոր կարգով պետք է տեղեկացվի Ծրագրի/Իրավաբանների հայկական ասոցիացիայի (ԻՀԱ) պատասխանատու անձը և ստացվի նրա գրավոր համաձայնությունը: Ընդհանուր բյուջեի տասը տոկոսը (10%) գերազանցող գումարի կամ ենթադրամաշնորհի նպատակի փոփոխությունները պետք է կատարվեն ենթադրամաշնորհային համաձայնագրի երկկողմ հաստատված գրավոր փոփոխությունների տեսքով: Բյուջեի տրամադրման կարգավորումները նախատեսված են ԻՀԱ դրամաշնորհային քաղաքականության 5-րդ գլխում:

6. Հայտերի գնահատումը և ընտրության չափանիշները

⁷ Ենթադրամաշնորհի բյուջեի չափը կարող է փոխվել՝ ելնելով արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքից:

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից

Հայտերի գնահատումը և ընտրության չափանիշները ներկայացված են ԻՀԱ-ի գնումների քաղաքականության 2-րդ հավելվածով, որը վերաբերում է «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի շրջանակներում տրամադրվող ենթադրամաշնորհների ընթացակարգին:

7. Ենթադրամաշնորհային հայտի ներկայացման կարգը

Բոլոր հետաքրքրված ՔՀԿ-ներին և ՁԼՄ-ներին, որոնք համապատասխանում են սույն հայտարարությամբ ներկայացված պահանջներին, հրավիրում ենք մասնակցելու սույն մրցույթին՝ լրացնելով սույն հայտին կցված ձևաթուղթը:

Ենթադրամաշնորհային հայտին կից պետք է ներկայացվեն հետևյալ փաստաթղթերը.

- Ենթադրամաշնորհային ծրագրին դիմող ՔՀԿ-ի և ՁԼՄ-ի (կոնսորցիումի դեպքում՝ բոլոր անդամ ՔՀԿ-ների և ՁԼՄ-ների) կանոնադրության պատճենը:
- Ենթադրամաշնորհային ծրագրին դիմող ՔՀԿ-ի (կոնսորցիումի դեպքում՝ բոլոր անդամ ՔՀԿ-ների և ՁԼՄ-ների) պետական գրանցման վկայականի պատճենը՝ ներառյալ բոլոր ներդիրների պատճենները,
- Յուրաքանչյուր դիմող կազմակերպության մասին հակիրճ (առավելագույնը մեկ էջ) նկարագրություն:
- Ղեկավարող կազմակերպության (հիմնական հայտատուի) հարկ վճարողների հաշվառման համարի (ՀՎՀՀ) պատճենը:
- Տեղեկանք բանկից՝ ղեկավարող կազմակերպության բանկային հաշվի առկայության մասին:
- Եթե ենթադրամաշնորհային ծրագրի ղեկավարը ՔՀԿ-ի/ՁԼՄ-ի ղեկավարը չէ, ապա ՔՀԿ-ի/ՁԼՄ-ի ղեկավարի կողմից ծրագրի ղեկավարին տրված լիազորագիրը:
- Ենթադրամաշնորհային ծրագրի իրականացնող թիմի հիմնական անդամների ինքնակենսագրականները:
- Կոնսորցիումի դեպքում՝ պարտավորագիր-նամակներ կոնսորցիումի անդամների կողմից կամ համագործակցության համաձայնագիր՝ ենթադրամաշնորհային ծրագրի համատեղ իրականացման մասին:
- «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի շրջանակներում ՔՀԿ-ների և ՁԼՄ-ների հմտությունների զարգացմանն ուղղված ուսումնական ծրագիրը ավարտելու հավաստագրի պատճենը:
- Գրավոր հավաստում այն մասին, որ Դիմորդը, իսկ կոնսորցիումով դիմելու դեպքում՝ Կոնսորցիումը դիմելու է նաև բյուջետային ոլորտի երիտասարդ մասնագետներին աշխատանքային հիմունքներով ՔՀԿ-ում/ՁԼՄ-ում ներգրավելու նպատակով հայտարարված ենթադրամաշնորհային ծրագրին:

Բոլոր փաստաթղթերը հարկավոր է ներկայացնել հայերեն լեզվով: Անհրաժեշտության դեպքում ենթադրամաշնորհային հանձնաժողովը դիմողներից կարող է պահանջել հավելյալ փաստաթղթեր, ինչպես նաև ներկայացված փաստաթղթերի բնօրինակները:

8. Ժամկետը

Ենթադրամաշնորհային ծրագրերի տևողությունը պետք է լինի 6 (վեց) ամիս:

9. Այլ պահանջներ

Ենթադրամաշնորհային հայտի ձևը, հավելվածները և կից փաստաթղթերը պետք է ստորագրված լինեն Ծրագիրը ղեկավարող կազմակերպության ղեկավարի կողմից և կնքված լինեն տվյալ ՔՀԿ-ի/ՉԼՄ-ի կնիքով:

Ամբողջական հայտն ու կից փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով անհրաժեշտ է ուղարկել info@armla.am էլեկտրոնային փոստի հասցեով՝ նամակի վերնագիրն անվանելով՝ «ՔՀԿ-ների/ՉԼՄ-ների ենթադրամաշնորհային հայտ»:

Ուշադրություն. առձեռն ներկայացված հայտերը չեն դիտարկվի:

Սույն փուլի հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է **2024թ. հոկտեմբերի 13-ը, ժամը 18:00-ը:** Ներկայացված հայտը և կից փաստաթղթերը հետ չեն վերադարձվի հայտատուին՝ անկախ այն հանգամանքից՝ հայտը ընդունվել է, թե ոչ: Պահանջվում է ուղարկել փաստաթղթերի միայն մեկ փաթեթ:

Ենթադրամաշնորհների հետ կապված բոլոր հարցերը լուծվում են՝ ԻՀԱ դրամաշնորհների տրամադրման քաղաքականության համաձայն:

Ենթադրամաշնորհի տրամադրման վերաբերյալ որոշումները կընդունվեն **մինչև 2024թ. հոկտեմբերի 25-ը:** Հաղթողների վերաբերյալ տեղեկատվությունը կհրապարակվի Ծրագրի կայքում՝ <https://budgets.am/>:

Հաղթող հայտատուների հետ ենթադրամաշնորհային համաձայնագրեր կստորագրվեն մինչև 2024թ. հոկտեմբերի 30-ը: Ենթադրամաշնորհների իրականացման սկիզբը **2024թ.-ի նոյեմբերի 1-ն է:**

Հարցերի դեպքում կարող եք կապ հաստատել Ծրագրի դրամաշնորհների համակարգող Արտակ Սարիբեկյանի հետ՝ զանգահարելով +37410 540199 հեռախոսահամարով, կամ էլեկտրոնային նամակով՝ info@armla.am հասցեով:

10. Իրազեկման հանդիպումներ

Սույն հայտարարությամբ նախատեսված ենթադրամաշնորհների մասին ՔՀԿ-ներին/ՉԼՄ-ներին իրազեկելու նպատակով Ծրագրի կողմից կազմակերպվելու են իրազեկման առցանց հանդիպումներ, որոնց մասնակցելու և գրանցվելու վերաբերյալ հայտարարությունը կտեղադրվի Ծրագրի կայքում՝ <https://budgets.am/>:

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից

Ծանոթություն 4.

Հայտարարության մեջ նշված ժամկետները և պայմանները անհրաժեշտության դեպքում կարող են փոփոխվել: Փոփոխությունների դեպքում տեղեկատվությունը կհրապարակվի Ծրագրի կայքում՝ <https://budgets.am/>:

Ուշադրություն.

Այն հայտերը, որոնք կներկայացվեն սահմանված ժամկետից ուշ և/կամ չեն ընդգրկի պահանջվող ամբողջ տեղեկատվությունը կամ չեն բավարարի Ծրագրի պայմաններին, չեն դիտարկվի:

Մույն հայտարարությանը կից փաստաթղթերը.

1. ԻՀԱ դրամաշնորհների տրամադրման քաղաքականություն,
2. Ենթադրամաշնորհային առաջարկի հայտի ձև,
3. Հավելված 1. Ծրագրի տրամաբանական կառուցվածք,
4. Հավելված 2. Ծրագրի բյուջե: